

Kjøpsavtale

SHI-saksnr.	Avtalenr. innkjøpsportal	Kundes ref. nr.	SAP kontraktsnr.
2024/918	8957	STO_2024_AH_30_41184	<HMN kontraktnr.>

Avtalens parter:

Kunde (kjøper)		Leverandør (selger)	
Org. nr.	883 974 832	Org. nr.	
Foretak	St. Olavs hospital HF	Foretak	
Kontaktperson	Henrik Rønning	Kontaktperson	
Telefonnr.		Telefonnr.	
E-post	Henrik.ronning@stolav.no	E-post	

Operasjonsmikroskop

<Kort beskrivelse av hva avtalen/ytelsen gjelder>, se [Avtaledetaljer](#) (side 2)

Avtalen består av følgende dokumenter:

- Kjøpsavtalen (dette dokumentet)
- [Bilag 1 – Tilbud på teknisk utstyr](#)
- [Bilag 2 – Mottakskontroll og Godkjenningsprotokoll](#)
- [Bilag # - Osv.](#)

Dokumentrang

Dersom det foreligger uoverensstemmelse mellom vilkårene i de forskjellige avtaledokumentene, skal de gjelde i den rekkefølge de er oppgitt i listen over. Er det motstrid mellom bestemmelser i dokumentgruppen nevnt over, går spesielle bestemmelser foran generelle bestemmelser, og bestemmelser utarbeidet særskilt for kontrakten, foran standardiserte bestemmelser.

For Kunde (kjøper)	For Leverandør (selger)
Navn på signatar fremgår av digital signeringsfil	Navn på signatar fremgår av digital signeringsfil

Denne avtalen er digitalt signert. Avtale er ikke inngått før avtaledokumentet er signert av begge parter.

Innholdsfortegnelse:

Avtaledetaljer:	2
A. <i>Levering:</i>	2
B. <i>Kjøpesum og nærmere beskrivelse av utstyr:</i>	2
C. <i>Øvrige betingelser:</i>	2
1 Definisjoner	4
2 Selgers ytelser og plikter	5
2.1. <i>Levering</i>	5
2.2. <i>Dokumentasjon og reservedeler</i>	5
2.3. <i>Garanti</i>	5
2.4. <i>Sertifisering/registrering og andre krav</i>	6
2.5. <i>Opplæring</i>	6
2.6. <i>Sikkerhet/selvskyldnergaranti</i>	6
2.7. <i>Andre forpliktelser</i>	6
3 Kjøpesum	6
4 Salgspant	6
5 Kjøpers ytelser og plikter	7
5.1. <i>Bygningsmessige og monteringsmessige forberedelser og arbeider</i>	7
5.2. <i>Godkjenning</i>	7
5.3. <i>Betaling</i>	8
6 Suspensjon eller opphevelse av partenes rettigheter og plikter	8
6.1. <i>Force Majeure</i>	8
7 Endringer i partenes ytelser og plikter	8
8 Forsikringsansvar for salgsgjenstanden	8
9 Mislighold av ytelser	9
9.2. <i>Kjøpers mislighold</i>	9
10 Annet ansvar enn det som følger av mislighold	10
11 Forsikring	10
12 Samfunnsansvar	10
12.1. <i>Etisk handel og ansattes rettigheter</i>	10
12.2. <i>Oppfølging</i>	11
12.3. <i>Brudd på bestemmelser om Etisk handel og ansattes rettigheter</i>	11
12.4. <i>Miljø</i>	12
13 Tvister	12

1 Definisjoner

Salgsgjenstand mv.	Utstyr inklusiv dokumentasjon, montering, opplæring, vedlikeholds-kontrakter, arbeidsinnsats eller andre varer og tjenester som kommer inn under denne avtale med tilhørende bilag.
Dokumentasjon	Omfatter alt av relevant dokumentasjon som f.eks. bruksanvisninger, bøker, video, IT-basert hjelpeprogram etc. og også HMS produktdatablad som oppdateres ved eventuelle endringer. Bør foreligge digitalt.
IT-utrustning	Maskinvare og/eller programvare.
Avtalt dato for leveranse av utstyret	Dato for kjøpers kvittering for mottak av salgsgjenstanden i tilfeller der denne ikke skal gjennomgå avtalt godkjenningsprøve/mottakskontroll. Avtalen omfatter montering av salgsgjenstanden hos kjøper, salgsgjenstanden anses levert når selger gir skriftlig melding til kjøper om at denne er montert i driftsklar stand. Skal salgsgjenstanden gjennomgå avtalt godkjenningsprøve/mottakskontroll, anses salgsgjenstanden levert når kjøper og selger har undertegnet protokoll for gjennomført godkjenningsprøve/mottakskontroll.
Mottakskontroll (steg 1)	Mottakskontroll kan tidligst skje når selgeren har meldt at leveringen er komplett. Med mottakskontroll menes opptelling av salgsgjenstandens bestanddeler, utførelse av funksjonell og eventuell teknisk kontroll og kontroll av at mottatt dokumentasjon er i henhold til kontrakten og gjelder for det leverte utstyret. Mottakskontrollen er kjøpers ansvar, men kan utføres i samarbeid med selger som skal ha teknisk ekspertise tilgjengelig for kjøper.
Prøvedrift	Klinisk testing/drift i en nærmere avtalt periode.
Godkjenningsprøve	Testprogram som gjennomføres for å fastslå at salgsgjenstanden er i overensstemmelse med spesifikasjoner gitt i avtalen. (Godkjenningsprøve i denne sammenheng er ofte omtalt som "acceptance test").
Godkjenning (steg 2)	Skriftlig erklæring som kjøper skal gi om at salgsgjenstanden er levert i overensstemmelse med inngått avtale. Erklæringen skal gis uten ugrunnet opphold etter godkjent levering.
Godkjenningsdato	Tidspunktet da kjøper skriftlig erklærer overfor selger at salgsgjenstanden er i overensstemmelse og fungerer i.h.t. avtalen.

2 Selgers ytelser og plikter

2.1. Levering

Salgsgjenstanden leveres kjøper i henhold til leveringsdato/avtalt leveringstid, leveringsbetingelser og leveringsadresse som fremgår under punkt A. *Levering*, under *Avtaledetaljer*. Fremdriftsplaner samt godkjenning skal gjennomføres som spesifisert i denne avtale med tilhørende bilag. Hvis levering ikke kan skje innenfor oppgitt leveringstid, plikter selger å gi kjøper skriftlig melding om dette, opplyse om årsaken og avtale ny leveringsdato. Se også punkt 9.2, Forsinkelser.

2.2. Dokumentasjon og reservedeler

Selger skal sammen med salgsgjenstanden levere siste ajourførte utgave av dokumentasjon som gir kjøper nødvendig innsikt i salgsgjenstandens konstruksjonsprinsipper og utforming slik at han både skal kunne gjøre bruk av og vedlikeholde salgsgjenstanden som forutsatt. Nærmere bestemmelser angående dokumentasjonen er tatt inn i bilag 2 - *Tilbud på teknisk utstyr*. Dokumentasjon skal ved mindre annet er avtalt alltid kunne foreligge digitalt.

Selger er forpliktet til å ha tilgjengelig de reservedeler som omfattes av denne avtalen.

2.3. Garanti

Garantitiden fremgår under punkt C. *Øvrige vilkår* under *Avtaledetaljer*. Garantien gjelder alt utstyr og arbeidsinnsats unntatt det som følger av normal slitasje. Garantitiden løper fra godkjenningsdato.

Mangler må gjøres gjeldende overfor selger innen garantitidens utløp. Dersom avtalt godkjenningssprøve viser at salgsgjenstanden har mangler, løper ny garantitid av samme varighet som den avtalte fra det tidspunkt ny godkjenningssprøve viser at forholdet er brakt i orden.

Dersom mangelen kun omfatter mindre justeringer og kompletteringer som ikke har driftsmessig betydning, skal dette ikke være til hinder for godkjenning. Selger har rett og plikt til å avhjelpe en kontraktsmessig mangel straks og uten ugrunnet opphold og på en måte som i minst mulig grad hindrer kjøpers anvendelse av salgsgjenstanden.

I garantitiden skal selger skifte ut defekte deler som faller inn under garantibestemmelsene uten kostnader (herunder kostnader for reise og opphold) for kjøper. Unntatt fra dette er reparasjoner og reservedelsutgifter som er forårsaket av kjøper ved feil eller forsømmelser, og som selger ikke kan lastes for.

Påviselige ustabile driftsforhold i garantitiden skal gi grunn for utvidet garanti etter nærmere avtale. Selger og kjøper kan avtale at kjøper ved mangel sender salgsgjenstanden til selger for retting av mangel, mot at selger betaler frakt og stiller erstatning for salgsgjenstanden til kjøpers disposisjon i fraværetiden. Den tid selger trenger for å kunne stille med akutt-service i garantiperioden eller i tiden det er inngått servicekontrakt for, kan spesifiseres i bilag 2 - *Tilbud på teknisk utstyr*. Avtalt forebyggende vedlikehold utført av selger i garantitiden inngår som en del av kjøpesummen med mindre annet fremgår av bilag 1 - *Protokoll fra kontraktsinngåelse*.

2.3.1 Garantiforretning

Før garantitidens utgang avholdes garantiforretning. Garantien omfatter at selger gjennomfører en kontroll av utstyret senest 1 måned før garantitiden utløper.

Dersom det ikke foreligger merknader fra oppdragsgivers side undertegnes protokoll av begge parter og selgerens garantiforpliktelser anses som opphørt.

I tilfelle uvesentlige mangler, som oppdragsgiver godtar, ikke er utbedret i garantitiden anmerkes dette i protokollen med angivelse av når disse vil bli utbedret, og at utbedringen vil skje uten omkostninger for oppdragsgiver.

Selger er ansvarlig for gjennomføring av garantiforretning. Dersom ikke garantiforretning blir avholdt innen utløp av kontraktsfestet garantitid, vil garantien løpe inntil garantiforretning er gjennomført.

2.4. Sertifisering/registrering og andre krav

Leverandør skal være registrert ifølge gjeldende lover og forskrifter. Selger skal kunne dokumentere at salgsgjenstanden tilfredsstiller internasjonale og nasjonale lover, forskrifter og normer (standarder). Salgsgjenstanden skal være CE merket.

Selger skal før avtaleinngåelse ha gjort seg kjent med forholdene på salgsgjenstandens monteringssted og om nødvendig spesifisere særskilte krav til dette. Dersom feil eller mangler ved monteringsstedet skyldes misvisende eller feilaktig spesifisering eller veiledning fra selgers side, skal selger uten omkostninger for kjøper foreta retting, eller kjøper kan på forsvarlig måte la retting utføres av andre på selgers bekostning.

2.5. Opplæring

Selger plikter å tilby sakkyndig bistand, gi undervisning samt sørge for at det blir tilrettelagt for opplæring i henhold til krav og spesifikasjoner, slik at kjøper får overført tilstrekkelig kunnskap til at salgsgjenstanden kan bli betjent og vedlikeholdt på en sikker og effektiv måte.

Teknisk relatert opplæring (kurs, seminar o.l.) skal være gjennomført innen garantitidens utløp.

2.6. Sikkerhet/selvskyldnergaranti

Ved forskudds- eller terminbetaling skal selger på anmodning stille selvskyldnergaranti utstedt av norsk bank eller annen godkjent kredittinstitusjon, tilsvarende betalingens størrelse. Garantien gjelder fullt ut inntil salgsgjenstanden er levert. I garantitiden skal selger på anmodning stille tilsvarende garanti overfor kjøper på 10 % av total kjøpesum spesifisert i kjøpsavtalen. Garantien returneres når garantiforpliktelsene er fullført.

Omkostninger i forbindelse med opprettelse av garantier, betales av selger.

2.7. Andre forpliktelser

Selger, og alle som representerer selger har taushetsplikt i samsvar med bestemmelsene i spesialisthelsetjenesteloven og forvaltningsloven vedrørende forhold som de gjennom denne avtalen får kjennskap til. Sikkerhetsforskrifter som er fastsatt for kjøpers personale, kommer også til anvendelse for selgers personale når disse befinner seg på kjøpers område. Hvis kjøper har egne særbestemmelser ut over det som er nevnt ovenfor, plikter kjøper å gi selger skriftlig orientering om dette.

3 Kjøpesum

3.1. Avtalt kjøpesum

Avtalt kjøpesum og valuta angitt under punkt B. *Kjøpesum og nærmere beskrivelse av utstyr*, under *Avtaledetaljer*, inkluderer ved mindre noe annet er angitt; merverdiavgift samt eventuell montasje, renter, toll, avgifter, gebyrer og andre omkostninger, som f.eks. fjerning av emballasje.

3.2. Priser

Prisene er faste i 12 måneder fra tilbudsfrist

3.3. Prisjustering av opsjoner

Ved utløsning av opsjoner etter 12 måneder fra tilbudsfrist, kan partene kreve prisregulering hvis det skjer endringer i de valutakurser som angitt i tilbudet.

Slike endringer skal dokumenteres, og må avklares og avtales i forkant av utløsning. Forhold som fører til endringer mindre enn +/- 5 % i kjøpesummen, gir ikke grunnlag for prisregulering. Prisendring vil baseres på den prosentvise endring i valuta med fratrukk av fem prosentpoeng. Det gis ikke anledning til å kreve særskilte gebyrer ut over avtalt kjøpesum. Kommer selger med kampanjepris, skal kjøper nyte godt av dette.

3.4. Prisjustering som følge av myndighetsvedtak

Ved endring av offentlige avgifter, lover eller forskrifter som har konsekvenser for den faktiske kostnad for leveransen som netto utgjør mer enn 2 % av det avtalte vederlaget til Leverandøren kan begge parter kreve ekstraordinær regulering av det avtalte vederlaget. Dette gjelder ikke dersom endringen ble offentliggjort før frist for endelig tilbud. Krav om ekstraordinær regulering av det avtalte vederlaget skal fremsettes skriftlig og være dokumentert. Kunden har rett til innsyn i relevante forhold, herunder dokumenter og regnskapsoversikter mv.

4 Salgspant

Selger har salgspant i den leverte salgsgjenstand inntil kjøpesummen er fullt betalt.

Selger har rett til å ta salgsgjenstanden tilbake i overensstemmelse med lovens regler såfremt kjøper misligholder sin betalingsforpliktelse eller utsetter salgsgjenstanden for verdiforringelse i kredittiden. Aksept, sjekk eller andre betalingsanvisninger anses ikke som betaling før de er innfridd i sin helhet.

Kjøper kan ikke videreselge salgsgjenstanden så lenge den er selgers eiendom.

5 Kjøpers ytelser og plikter

5.1. Bygningsmessige og monteringsmessige forberedelser og arbeider

5.1.1 Innredning

Kjøper skal for egen regning innrede lokaler for salgsgjenstanden og besørge opplegg for elektrisk kraftforsyning, fremføring av gasser og trykkluft, kjøle- og ventilasjonsanlegg, samt andre installasjoner der dette er nødvendig. Bygningsmessig tilrettelegging av trasé for inn-transport er kjøpers ansvar.

5.1.2 Ansvar for gjennomføring av installasjonsforberedelser

Når kjøper er hovedansvarlig for installasjonsforberedelsene, skal arbeidet utføres i henhold til spesifikasjoner gitt av selger, samt oppfylle lover og forskrifter. Hvis kjøper har engasjert entreprenører for å utføre arbeidet på kjøpers vegne, er kjøper ansvarlig for utførelsen.

5.1.3 Tidsfrist og selgerens inspeksjon

Installasjonsforberedelsene skal være klare 5 virkedager før avtalt oppstartingsstidspunkt for montering, slik at selger kan foreta inspeksjon. Feil og mangler som påvises ved inspeksjonen skal rettes opp av kjøper. I de tilfeller hvor rettelser er av et slikt omfang at dette medfører forskyvninger av avtalte tidsfrister, skal nye tidsfrister avtales.

5.2. Godkjenning

Mottakskontroll (steg 1) skal finne sted så snart som mulig, men senest innen 14 dager etter at selger har gitt kjøper skriftlig beskjed om at montering er fullført, eller skje etter nærmere avtalt tidspunkt hvis partene er enige om dette.

Det skal føres protokoll over de måleverdier og resultater som oppnås i godkjenningssprøven. Protokollen skal undertegnes av kjøper og selger. Denne protokollen tilføres kjøpsavtalen som bilag 2 - *Godkjenningsprotokoll (steg 2)* når prøven er gjennomført. Hver av partene bærer sine omkostninger for gjennomføring av godkjenningssprøven.

5.3. Betaling

Kjøpesummen forfaller til betaling i henhold til betalingsbetingelsen som fremgår under punkt C *Øvrige betingelser*, under *Avtaledetaljer*. Betalingsdato kan tidligst være dato for gjennomført mottakskontroll.

For større leveranse kan det avtales spesielle betalingsbetingelser. Betaling innebærer ingen godkjenning av leveransen.

Det er en forutsetning for betaling i rett tid at faktura er korrekt utfylt og sendt til riktig adresse.

6 Suspensjon eller opphevelse av partenes rettigheter og plikter

6.1. Force majeure

Skulle det inntreffe en ekstraordinær situasjon som ligger utenfor partenes kontroll, som gjør det umulig å oppfylle plikter etter denne avtalen, og som ikke rimeligvis kunne vært tatt i betraktning ved avtalens inngåelse, skal motparten varsles om dette så raskt som mulig. Den rammede parts forpliktelser suspenderes så lenge den ekstraordinære situasjonen varer. Den annen parts motytelse suspenderes i samme tidsrom.

Motparten kan i force majeure-situasjoner bare avslutte avtalen med den rammede parts samtykke, eller hvis situasjonen varer eller antas å ville vare lenger enn 90 (nitti) kalenderdager, regnet fra det tidspunkt situasjonen inntreffer.

6.1.1 Informasjonsplikt

I forbindelse med force majeure-situasjoner har partene gjensidig informasjonsplikt overfor hverandre om alle forhold som må antas å være av betydning for den annen part. Slik informasjon skal gis så raskt som mulig.

6.1.2 Kostnader

Hver av partene dekker sine egne kostnader knyttet til avslutning av avtaleforholdet. Kunden betaler avtalt pris for den del av leveransen som var kontraktsmessig levert før avtalen ble avsluttet, og får refundert eventuelt forskudd betalt for ikke leverte deler av leveransen. Partene kan ikke rette andre krav mot hverandre som følge av avslutning av avtalen etter denne bestemmelsen.

7 Endringer i partenes ytelser og plikter

Endringer og tillegg til avtalen med tilhørende bilag skal skje skriftlig, og være undertegnet av partene. Det skal føres et løpende register over endringer til avtalen. Hverken kjøper eller selger kan overføre sine kontraktsforpliktelser uten samtykke fra den annen part.

8 Forsikringsansvar for salgsgjenstanden

Hvis ikke annet avtales går risikoen over på kjøper fra godkjenningsdato.

I den tid selger har risikoen for salgsgjenstand som er plassert hos kjøper, skal selger etter nærmere avtale ha fri adgang til salgsgjenstanden. I denne tiden er kjøper ikke berettiget til å forandre, flytte eller tildekke salgsgjenstanden uten selgers skriftlige tillatelse.

Dersom bestemmelsen i siste setning ovenfor overtres, plikter kjøper på selgers anmodning og for egen regning å bringe salgsgjenstanden tilbake til sin opprinnelige forfatning.

9 Selgers mislighold

9.1. Mangler

Det foreligger mangel dersom leveransen ikke dekker de formål, krav og spesifikasjoner som følger av inngått avtale.

Dersom mangler ikke er utbedret innen rimelig tid, kan kjøper gi selger en siste frist for utbedring av manglene. Hvis utbedringene ikke er utført innen den gitte frist, har kjøper rett til:

- På en forsvarlig måte å la utbedringene utføres av andre på selgers bekostning, eller
- Kreve prisavslag slik at forholdet mellom nedsatt og avtalt pris svarer til forholdet mellom tingens verdi i mangelfull og kontraktsmessig stand på leveringstiden (kjl. § 38), eller
- Helt eller delvis å heve kjøpet samt å forlange erstatning i henhold til bestemmelsene i kjøpsloven, jf § 40.

Kjøper kan ikke gjøre mangelen gjeldende dersom den oppstår som følge av forhold på kjøpers side.

9.2. Forsinkelser

Kjøper kan ved forsinkelse:

- Kreve erstatning for det tap han kan dokumentere å ha lidt, eller
- Kreve konvensjonalbot på en promille av total kjøpesum pr kalenderdag med forsinkelse.
- For begge tilfeller begrenses erstatningen oppad til 10 % av kjøpesummen.
- Forsinkes leveringstiden mer enn 90 dager, vil dette gi kjøperen rett til å heve kjøpet. Har kjøper betalt forskudd for salgsgjenstanden, tilbakebetales forskuddet med renter etter gjeldende rettspraksis.

10 Kjøpers mislighold

10.1. Forsinkelse av installasjonsforberedelsene

Hvis installasjonsforberedelsene forsinkes ut over avtalt ferdigstillingsdato, og dette kan bebreides kjøper, kan selger:

- Kreve erstatning for det økonomiske tap han kan dokumentere å ha lidt, eller
- Kreve konvensjonalbot på 1 - en promille av total kjøpesum pr. kalenderdag med forsinkelse.

For begge tilfeller begrenses erstatningen oppad til 10 % av kjøpesummen.

10.2. Forsinkelse med betalingen

Dersom kjøpesummen ikke betales til avtalt tid, kan selger kreve forsinkelsesrente av det beløp som pr. påbegynt måned er forfalt til betaling. Som rentefot gjelder den til enhver tid fastsatte rente etter forsinkelsesrenteloven. Betalingsmislighold ut over 90 dager gir selger rett til å heve avtalen med 30 dagers frist. I slike tilfeller skal kjøper betale selger renteomkostninger etter gjeldende rettspraksis. Hvis kjøper betaler innen utløpet av fristen, bortfaller hevingsretten.

11 Annet ansvar enn det som følger av mislighold

11.1. Ansvar for skadeforvoldelse

Partene er erstatningsansvarlige etter norsk lov for skade og/eller tap som de påfører sin avtalepartner. Erstatningsansvaret omfatter ikke upåregnelige eller inadekvate skader eller tap.

11.2. Ansvar for underleverandører

Dersom en av partene som følge av denne avtalen engasjerer underleverandører til å utføre arbeidsoppgaver, er vedkommende part ansvarlig for utførelsen av disse oppgavene på samme måte som om han selv stod for utførelsen.

Kjøper skal underrettes om navn på underleverandør, med minst 2 ukers varsel. Partene har på saklig grunnlag rett til å avvise den annen parts valg av underleverandører.

12 Forsikring

Selger plikter å tegne forsikring mot det erstatningsansvar han kan komme i som et resultat av feil eller mangler ved salgsgjenstanden.

Selger må videre holde seg forsikret mot det erstatningsansvar han kan komme i overfor tredjemann for skade på person og eiendom.

Forsikringen skal dekke erstatningsansvar for skade han og hans underentreprenører/leverandører kan påføre Kunden eller tredjemanns person og ting i forbindelse med utførelsen av avtalearbeidet.

Forsikringspolisen skal ikke inneholde bestemmelser som reduserer Kundens rett til å kreve erstatning direkte fra forsikringsselskapet, eller som kan redusere hans krav på grunn av sikredes forhold etter at forsikringstilfellet er inntrådt

Ved kontraktsinngåelse skal selger på oppfordring vise kopi av forsikringspolisen.

13 Samfunnsansvar

Kundens leverandører og avtalepartnere skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø. Varer som leveres til Kunden skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.

Kravene angir minimumsstandarder. Der hvor konvensjoner og nasjonal lover og reguleringer omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde. Dersom Leverandøren bruker underleverandører for å oppfylle denne avtale, er Leverandøren forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene hos sine underleverandører.

13.1. Etisk handel og ansattes rettigheter

13.1.1 Nasjonal lovgivning

Arbeidsretten og arbeidslovgivningen der produksjonen finner sted skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves lønns- og arbeidstidsbestemmelser, helse, miljø og sikkerhet, lovfestede forsikringer og sosiale ordninger, samt regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidsavtaler.

13.1.2 Forbud mot barnarbeid (FNs barnekonvensjon art. 32, ILO-konvensjon nr. 138 og 182)

Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnytting i arbeid, og mot å utføre arbeid som kan svekke utdannings- og utviklingsmuligheter.

Minstealderen må ikke i noe tilfelle være under 15 år (14 eller 16 år i visse land).

Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert - nattarbeid.

Dersom det foregår slikt barnearbeid, skal det arbeides for snarlig utfasing. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

13.1.3 Tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjon nr. 29 og 105)

Det skal ikke foregå noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.

Arbeiderne må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver, og skal være fri til og avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

13.1.4 Diskriminering (ILO-konvensjoner nr. 100 og 111)

Det skal ikke foregå noen diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

13.1.5 Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjon nr. 87 og 98)

Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og å forhandle kollektivt.

Dersom disse rettigheter er begrenset eller under utvikling, skal Leverandøren medvirke til at de ansatte får møte ledelsen for å diskutere lønns- og arbeidsvilkår uten at dette får negative konsekvenser for arbeiderne.

13.1.6 Lønns- og arbeidsvilkår (ILO-konvensjon nr. 94)

Kunden stiller krav om at ansatte hos leverandører eller eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle avtalen har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale, eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke. Dette gjelder også for arbeid som skal utføres i utlandet.

På forespørsel skal Leverandøren og eventuelle underleverandører dokumentere lønns- og arbeidsvilkår til ansatte som medvirker til å oppfylle avtalen. Dersom leverandøren eller eventuelle underleverandører ikke etterlever klausulen om lønns- og arbeidsvilkår, er dette mislighold av avtalen.

13.2. Oppfølging

Leverandøren er forpliktet til å etterleve de ovennevnte krav i egen virksomhet, samt bidra til etterlevelse hos den eller de underleverandører som medvirker til oppfyllelse av denne avtalen. På oppfordring fra Kunden skal dette arbeidet dokumenteres innen rimelig tid ved følgende tiltak:

- Egenerklæring fra Leverandøren og/eller underleverandør
- Oppfølgingssamtaler med Kunden
- En uavhengig parts kontroll av arbeidsforholdene på produksjonssted. Velges denne metoden kreves informasjon om hvem som har utført kontrollen og hvilke inspeksjonsmetoder som er brukt.
- Sertifisering av produsent: SA8000 eller tilsvarende

Kunden, eller den Kunden bemyndiger, forbeholder seg retten til å gjennomføre anmeldte eller uanmeldte kontroller på produksjonssted i avtaleperioden. I tilfelle kontroll plikter Leverandøren å oppgi navn og kontaktopplysninger på underleverandører. Kontaktopplysninger behandles konfidensielt.

13.3. Brudd på bestemmelser om Etisk handel og ansattes rettigheter

Brudd på punktene 13.1 – 13.2 innebærer avtalebrudd. Ved avtalebrudd plikter Leverandøren å rette opp i de påpekte manglene innen den tidsfrist som Kunden bestemmer, så lenge denne ikke er usaklig kort. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten Kunden bestemmer.

Ved manglende utbedring kan det angis bøter. Bøtene skal være forholdsmessige med type og omfang av bruddene. Kunden kan også kreve erstatning eller prisavslag som står i forhold til bruddet, og i forhold til Kundens økonomiske interesse av at kravene er fulgt.

Ved vesentlige brudd på punkt 13.1 – 13.2, eller ved manglende oppretting, kan Kunden heve avtalen.

13.4. Miljø

Leverandøren skal garantere at han i avtaleperioden oppfyller avtalens miljøkrav og gjeldende miljølovgivning.

Leverandøren skal aktivt jobbe for å minske miljøbelastningen og redusere bruken av emballasje uten at det går utover eller skader produktene ved oppfyllelse av avtalen.

Leverandøren forplikter seg til enhver tid å ha returordning for alle brukersteder i henhold til gjeldende offentlige bestemmelser og forskrifter.

Hvis norsk leverandør (produsent eller importør) benytter emballasje, skal det senest ved avtaleinngåelse fremlegges dokumentasjon for at leverandøren er medlem i en returordning eller oppfyller forpliktelsen gjennom egen returordning for sluttbehandling hvor emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig måte (Grønt punkt Norge AS eller tilsvarende returordning).

14 Tvister

Alle tvister i forbindelse med avtalen inklusive tilhørende bilag, skal forsøkes løst ved forhandlinger. Fører ikke slike forhandlinger frem til løsning innen 30 dager, avgjøres tvisten ved de ordinære domstoler.

Vernetting er i så fall ved kjøpers rettssted. Norsk rett legges til grunn ved løsning av tvister.